Telia avas Eestis tõelise 5G+ võrgu – mida see muudab?

7 kuud tagasi - 08.04.2026 Autor: AM

Keset laulupidu või suurt spordivõistlust võib küll ekraanil särada uhke 5G märk, kuid pilt ei liigu ja video ei lähe Facebooki või TikTokki üles. See on märk sellest, et me oleme seni elanud n-ö "pooliku" 5G ajastul. Kuid nüüd on sellel lõpp. Telia tegi Eesti mobiilsides ajaloolise sammu, paisates eetriühendustesse 5G+ ehk iseseisva (*Standalone*) võrgu, mis lubab lõpuks ometi vabastada uue põlvkonna tehnoloogia vanade põlvkondade kütketest.

Mis on 5G+ ja miks see meile korda läheb?

Kui seni on 5G toiminud piltlikult öeldes nagu kiire elektrimootor, mis on aga poltidega kinni vana diiselauto raami küljes (sõltudes 4G võrgu "ankrust"), siis 5G+ on täiesti iseseisev. See on puhas uue põlvkonna arhitektuur, mis ei pea enam vanematelt tehnoloogiatelt luba küsima, et oma täit potentsiaali kasutada.

Kõige põnevam uuendus on aga võrguviilutamine (*network slicing*). Kujuta ette kiirteed, kus tipptunni ajal on kõik read ummikus. 5G+ loob sellele maanteele aga justkui eraldi kinnise raja, mis on reserveeritud ainult "eritranspordile". Andmeside liigub omaette "viilus" segamatult edasi.

Telia tehnoloogiajuht Janno Kriiska kinnitab, et tegu on märgilise verstapostiga:

> „Esimest korda saavad meie kliendid kasutada 5G võrgus teenust, kus andme- ja kõneside jaoks on reserveeritud kindel võrguressurss. See tagab kiire ja stabiilse ühenduse isegi siis, kui võrgus on korraga palju kasutajaid ning seal toimub väga tihe andmeliiklus. 5G+ näol on tegu tulevikku suunatud mobiilivõrgu arhitektuuriga, mis loob aluse järgmise kümnendi mobiiliteenustele.“

Rohkem kui lihtsalt andmed: räägime VoNR-ist

Lisaks välkkiirele internetile toob 5G+ kaasa olulise muudatuse ka selles, kuidas me helistame. Uus tehnoloogia nimega VoNR (*Voice over New Radio*) tähendab, et häälkõned ei "pudene" enam helistamise hetkel madalamasse võrku, vaid püsivad puhtas 5G kanalis. Tulemuseks on peaaegu hetkeline ühendamine ning heli, mis on nii selge ja loomulik, et teisel pool toru olev sõber tundub seisvat otse sinu kõrval.

Tuleristsed Otepääl: 10 000 kasutajat ja null probleemi

Uus võrk ei ole pelk teoreetiline lubadus.

Märtsis toimunud Otepää laskesuusatamise MK-etapil pandi süsteem esimest korda päris-elus tõelise pinge alla. Olukorras, kus tribüünidel oli ligi 10 000 Telia klienti, püsis 5G+ ühendus kiire ja sujuv. Side ei katkenud ega veninud.

Kas minu telefon toetab uut võrku?

Kuigi 5G+ on tulevikumuusika, on esimesed mobiilid selle kasutamiseks juba saadaval.

Kuna tegu on üsna uue standardiga, laieneb toetatud seadmete nimekiri järk-järgult. Praeguse seisuga saavad uut võrku mekkida järgmiste seadmete omanikud.

- Nutitelefonid: Xiaomi 15T Pro, Nothing Phone 4a, Nothing Phone 4a Pro.
- Tahvelarvutid: Lenovo Idea Tab (TB336ZU).
- Koduneti seadmed: Zyxel NR7305 ruuter.

Koos uue võrgu avamisega värskendas Telia ka oma paketivalikut, pakkudes spetsiaalseid 5G+ lahendusi nii mobiilseks eluks kui ka koduseks internetiks.

5G+ plussid ja miinused

Uue põlvkonna võrk toob kaasa selged eelised, kuid varajasele kasutajale on ka paar väikest "aga".

PLUSSID

- Madal viide: videomängud ja reaalajas koostöö toimivad viivituseta.
- Garanteeritud stabiilsus: võrguviilutamine hoiab ühenduse kindlana ka rahvamassides.
- Parem aku vastupidavus: mobiiltelefon ei pea enam kahe võrgu (4G ja 5G) vahel pendeldama, säästes energiat.
- Kristalne helikvaliteet: VoNR tehnoloogia viib kõnede kvaliteedi uuele tasemele.

MIINUSED

- Piiratud seadmetugi: esialgu toetab võrku vaid valitud arv uusi mudeleid.
- Vajadus uue paketi järele: 5G+ eeliste täielikuks nautimiseks tuleb üle minna uutele teenuspakettidele.

- Uudised

- Andmeside
- Mobiiltelefonid
- Võrguseadmed

Pilt

